

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2012 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Ciągiewicz-Miśta

Protokolant: Aneta Rzeszutko-Wojtalik

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2012 r. w Prudniku

na rozprawie

sprawy z powództwa mał. P. F. zast. przez E. M.

przeciwko A. F.

o podwyższenie alimentów

I. Zasądza od pozwanego A. F. na rzecz mał. powódki P. F. alimenty w kwocie po 550 zł /pięćset pięćdziesiąt złotych/ miesięcznie, płatne do rąk matki dziecka E. M., poczynając od dnia 01.10.2012 roku do dnia 15-go każdego następującego po sobie miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów ustalonych w ugodzie zawartej przed SR wP.w dniu 12.12.2008 roku w sprawie III RC 406/08 w kwocie po 450 zł miesięcznie;

II. W pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. Nakazuje się od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 zł tytułem opłaty sądowej od której strona powodowa była zwolniona;

IV. Wyrokowi w pkt. I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 309/12

UZASADNIENIE

E. M., działając jako przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki P. F., pozwem z dnia 1 października 2012 r. domagała się podwyższenia alimentów od pozwanego A. F. orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego wP.z dnia 12 grudnia 2008 r. sygn. akt III RC 406/08, z kwoty po 450 zł miesięcznie na kwotę po 600 zł miesięcznie. Wniosła także o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że od czasu poprzedniego orzekania o alimentach potrzeby małoletniej powódki wzrosły, przede wszystkim z powodu jej choroby, dojazdów do lekarzy, leczenia szpitalnego. E. M. podniosła także, że wzrosły potrzeby osobiste córki, takie jak książki, ubrania, rehabilitacja. Przedstawicielka ustawowa powódki wyjaśniła, że P. F. ma 15 lat, jest chora na epilepsję i omdlenia, pozostaje pod stałą opieką Poradni Neurologicznej w K.. Dodała, że pozwany nie utrzymuje kontaktu z córką, nie uczestniczy w jej wychowaniu. Jego sytuacja materialna poprawiła się – prowadzi firmę oferującą usługi transportowe, zmienił mieszkanie, często zmienia auta.

W odpowiedzi na pozew pozwany A. F. wniósł o utrzymanie jego obowiązku alimentacyjnego wobec P. F. na dotychczasowym poziomie. W uzasadnieniu wskazał, że nie uchyla się od łożenia na córkę, jednak jego obecna sytuacja

materialna nie pozwala na zwiększenie obowiązku alimentacyjnego. Wskazał, że z powodu zniszczenia jego pojazdu w wypadku zmuszony był zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej, obecnie pozostaje osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku, pozostaje na utrzymaniu żony. Zarzucił również, że nie jest właścicielem żadnej nieruchomości, a zamieszkuje wraz z żoną i córką w mieszkaniu teściowej. Obecnie z trudem realizuje swój obowiązek alimentacyjny w wysokości 450 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ugodą z dnia 12 grudnia 2008 r., zawartą przed Sądem Rejonowym wP., sygn. akt III RC 406/08, pozwany A. F. zobowiązał się do płacenia na rzecz małoletniej P. F. alimentów w kwocie po 450 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki dziecka do dnia 15 każdego następującego po sobie miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki.

W tym czasie małoletnia powódka P. F. miała 11 lat, chodziła do szkoły podstawowej, była dzieckiem z orzeczoną niepełnosprawnością – miała padaczkę. E. M. nie pracowała, pobierała świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w związku z opieką nad córką. Z OPS otrzymywała również zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności P. F., a także zasiłek rodzinny oraz dodatek do zasiłku rodzinnego, łącznie 780 zł.

A. F. prowadził działalność gospodarczą – usługi transportowe, która w tamtym czasie nie przynosiła dochodów.

(dowód: akta sprawy III RC 406/08:

- odpis aktu urodzenia małoletniej – k. 2,
- decyzje OPS – k. 3-5,
- orzeczenie o niepełnosprawności – k. 7,
- wydruki z księgi podatkowej – k. 15,16,)

Obecnie małoletnia powódka ma 15 lat, uczęszcza do III klasy gimnazjum. Nadal ma padaczkę i orzeczoną niepełnosprawność. Ponadto, od pewnego czasu traci przytomność, lekarze nie zdiagnozowali jeszcze przyczyn omdleń. W związku z tym P. F. uczęszcza do lekarzy. Ponadto jeździ na rehabilitację (bezpłatną), pozostaje pod kontrolą neurologa w K.. Przy poważniejszych problemach ze zdrowiem jeździ do Centrum Zdrowia Dziecka do K.. E. M. odbywa obecnie staż z biura pracy, z tego tytułu pobiera stypendium w kwocie 816 zł brutto miesięcznie. Pobiera także zasiłek rodzinny oraz dodatek do zasiłku rodzinnego w łącznej kwocie 292 zł.

Warunki mieszkaniowe powódki nie zmieniły się, mieszka z matką, obecnym mężem matki i małoletnim bratem.

(dowody: orzeczenie o niepełnosprawności – k. 4,

- decyzja OPS – k. 18-19,
- zaświadczenie z PUP – k. 20,
- przesłuchanie E. M. – k. 21)

Obecnie A. F. jest zarejestrowany w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna. Pobierał zasiłek dla bezrobotnych do końca października 2012 r., obecnie nie ma prawa do pobierania zasiłku. Pozwany zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej z końcem marca 2012 r. Powodem zamknięcia firmy był wypadek spowodowany złymi warunkami atmosferycznymi, w którym zniszczeniu uległ autobus A. F.. Na pojeździe tym opierały się zyski z działalności firmy. Pojazd nie miał ubezpieczenia autocasco.

A. F. mieszka z żoną i dwuletnią córką w mieszkaniu teściowej. Koszty utrzymania mieszkania są zbliżone do kosztów, jakie ponosił pozwany w 2008 r., kiedy wynajmował mieszkanie. Żona pozwanego pracuje, córka uczęszcza do żłobka.

Pozwany nie interesuje się córką. Nie odwiedza jej, nie kontaktuje się telefonicznie. Ostatnio widział się z małoletnią P. przy okazji wyrabiania dla niej paszportu, dwa lata temu.

(dowody: dane z CEIDG – k. 12,

zaświadczenia z PUP – k. 13,14,

przesłuchanie E. M. – k. 21,

przesłuchanie A. F. – k. 21)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż art. 96 kro nakłada na rodziców obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Zaś wedle art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Stosownie do dyspozycji art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby

i majątku. Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć z kolei należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych [Z. Krzemiński, Alimenty i ojcostwo. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III].

Wysuwane przez przedstawicielkę ustawową małoletniej P. F. żądanie zmiany wysokości należnych alimentów swoją podstawę znajduje w treści art. 138 kro, zgodnie z którym, w razie zmiany stosunków, można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Warunkiem stosowania regulacji prawnej przewidzianej w art. 138 kro jest zaistnienie zmiany stosunków, czyli zmiany polegającej na istotnym zwiększeniu się albo zmniejszeniu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Co istotne, podstawą powództwa z art. 138 kro może być tylko taka zmiana stosunków, która nastąpiła nie wcześniej, niż po uprawomocnieniu się poprzedniego wyroku zasądzającego alimenty [M. Lech-Chełmińska, V. Przybyła, „Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Praktyczny komentarz o rzecznictwie”, Warszawa 2006 r., s. 331, wyrok SN z dnia 25 maja 1999 r., I CKN 274/99, Lex Polonica nr 1932374]. Celem rozważenia, czy przedmiotowa przesłanka miała miejsce w niniejszej sprawie, Sąd na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, przeanalizował sytuację: materialną i osobistą małoletniej powódki, jak również jej ustawowej przedstawicielki oraz pozwanego, a także procesy zmian w nich zachodzących od momentu ustalenia alimentów w ugodzie zawartej przed Sądem Rejonowym w P.w dniu 12 grudnia 2008 r.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należało uznać, że sytuacja powódki od daty ugody w sprawie alimentów na jej rzecz w 2008 r. do dnia orzekania w niniejszym postępowaniu, uległa zmianie. W 2008 r. P. F. miała 11 lat, uczęszczała do szkoły podstawowej. Od ostatniego orzeczenia alimentacyjnego minęły 4 lata. Małoletnia powódka osiągnęła kolejny etap edukacji, chodzi obecnie do III klasy gimnazjum. Wiąże się to z dodatkowymi wydatkami na przybory szkolne, podręczniki. Małoletnia w dalszym ciągu pozostaje osobą niepełnosprawną, cierpi na padaczkę, pozostaje pod kontrolą neurologów i uczęszcza na rehabilitację. Ponadto pojawiły się u niej nowe dolegliwości – traci przytomność, czego przyczyna nie została jeszcze zdiagnozowana przez lekarzy, do których uczęszcza powódka. Ponadto, wskazać należy, że od poprzedniego ustalania alimentów upłynęły 4 lata, zatem już tylko z powodu upływu czasu oczywistym jest wzrost kosztów utrzymania P. F., podyktowany chociażby rosnącą inflacją.

Analizując zaś status życiowy inicjującej w imieniu małoletniej powódki niniejsze postępowanie, uznać należy, iż jej sytuacja życiowa nie uległa zasadniczej zmianie. Poprzednio otrzymywała ona świadczenie pielęgnacyjne z tytułu opieki nad córką w kwocie 420 zł netto, obecnie odbywa staż z urzędu pracy i otrzymuje stypendium w kwocie 816 zł brutto.

Podkreślenia wymaga, iż ojciec małoletniej w żadnym stopniu nie pomaga przedstawicielce ustawowej powódki w osobistych staraniach o wychowanie i opiekę nad nią, sporadycznie kontaktuje się nią telefonicznie. W tym zakresie cały ciężar sprawowania pieczy nad córką oraz troski o jej rozwój spoczywa na E. M.. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 135 § 2 kro, wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Skoro zatem to na E. M. spoczywa w całości ciężar bieżącej pieczy nad córką, uzasadnione jest przerzucenie w przeważającej części ciężaru finansowego utrzymania P. F. na pozwanego.

Dokonując oceny sytuacji majątkowej i zarobkowej pozwanego, przyjąć należy, że także nie uległa ona zasadniczej zmianie. Przede wszystkim pokreślić ponownie należy, że "możliwości zarobkowe i majątkowe", które stanowią przedmiot oceny Sądu przy orzekaniu o alimentach, to nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane przez zobowiązanego do alimentacji, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Biorąc pod uwagę, że pozwany jest zdrowym, młodym mężczyzną, posiadającym wykształcenie zawodowe (mechanik), jego możliwości zarobkowe należało ocenić jako korzystne. Istotne jest, że co prawda A. F. jest osobą bezrobotną i nie ma dochodu, jednakże w postępowaniu III RC 406/08 przedstawił dokumenty o ponoszeniu strat przez jego firmę. Przyjmując zatem kryterium dochodowe przy ocenie sytuacji zobowiązanego do alimentów, także należy uznać, że dochody pozwanego nie uległy zmniejszeniu.

Istotną okolicznością jest to, że pozwany ma obecnie drugą, dwuletnią córkę. Obowiązany jest więc do alimentowania dwojga małoletnich dzieci. Z tego powodu wysokość alimentów na rzecz powódki należało określać z uwzględnieniem istnienia obowiązku alimentacyjnego wobec drugiego dziecka pozwanego – aby mógł on sprostać obowiązkowi wobec każdego z uprawnionych.

Mając więc na uwadze zdarzenia i ustalenia opisane wyżej, jak również zważając na fakt, iż potrzeby małoletniej powódki wzrosły, z uwagi na upływ czasu, Sąd podniósł wysokość alimentów na rzecz powódki o 100 zł, do kwoty po 550 zł miesięcznie, oddalając powództwo w pozostałej części. W ocenie Sądu, kwota ustalonych alimentów jest adekwatna do potrzeb małoletniej powódki i możliwości zarobkowych pozwanego.

Na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej powódki ustawowe odsetki na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat świadczenia.

Orzekając o kosztach Sąd oparł się na dyspozycji art. 113 § 1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 kpc. Kwota 60 zł wynika z następującego wyliczenia: 100 zł miesięcznie uwzględnionego powództwa * 12 miesięcy * 5% = 60 zł.

Nadanie wyrokowi w pkt IV rygoru natychmiastowej wykonalności znajduje uzasadnienie w treści art. 333 § 1 kpc.

Mając powyższe na uwadze i powołane wyżej przepisy orzeczono jak w sentencji.